

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO KONTROLIERIUS

PAŽYMA DĖL X SKUNDO PRIEŠ MIGRACIJOS DEPARTAMENTĄ PRIE LIETUVOS RESPUBLIKOS VIDAUS REIKALŲ MINISTERIJOS

2023-04-27 Nr. 4D-2023/1-158
Vilnius

SKUNDO ESMĖ

1. Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierė 2022 m. vasario 15 d. gavo X (toliau – Pareiškėjas) skundą dėl Migracijos departamento prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos (toliau – Migracijos departamentas arba MD) pareigūnų veiksmų, susijusių su prašymo suteikti prieglobstį nagrinėjimo vilkinimu ir informacijos apie atliekamus veiksmus nesuteikimu (toliau – Skundas).

2. Pareiškėjas Skunde nurodo:

2.1. „2022-05-03 buvo registruotas mano prašymas suteikti man prieglobstį Lietuvos Respublikoje. Nepaisant to, kad mano prašymas suteikti man prieglobstį nagrinėjamas jau daugiau kaip 8 mėn., iki šiol nesu gavęs nei jokio sprendimo dėl prieglobsčio man suteikimo, nei buvau kviestas į apklausą“ (šios ir kitų citatų kalba netaisyta).

2.2. „Į Migracijos departamentą kreipiausi prašydamas suteikti man informaciją apie mano prieglobsčio bylą ir kada žadama ją išnagrinėti. 2022-12-29 gavau atsakymą, kad bus organizuojamas papildomas susitikimas, nenurodant jokios datos, net numanomos, tačiau mano bylą nagrinėjančio specialisto kontakto aš negausiu. Praėjus dviems mėnesiams nuo šio Migracijos departamento atsakymo, aš vis dar neturiu jokios informacijos apie tai, kada planuojama atlikti mano apklausą, neturiu galimybės bendrauti su žmogumi, kuris vertina mano bylą ir sužinoti, ar ko nors trūksta, gal reikėtų pateikti papildomus dokumentus ar/ir paaiškinimus, kad byla būtų nagrinėjama sparčiau“;

2.3. „Nepaisant to, kad nuoširdžiai dėjau pastangas siekdamas gauti informacijos apie mano pateikto prieglobsčio prašymo nagrinėjimą, jokios informacijos aš negavau. Aš nežinau kada bus išnagrinėtas mano pateiktas prieglobsčio prašymas, su manimi netgi nebuvo atlikta apklausa.[...].“

3. Pareiškėjas Seimo kontrolierės prašo išnagrinėti jo Skundą.

TYRIMAS IR IŠVADOS

Tyrimui reikšmingos faktinės aplinkybės

4. Seimo kontrolierė 2023-02-21 raštu Nr. 4D-2023/1-158/3D-357 kreipėsi į MD, prašydama paaiškinti Skunde nurodytas aplinkybes.

Seimo kontrolierė 2023-03-03 gavo MD raštą Nr.10K-2444, kuriuo paaiškinama:

4.1. „Pareiškėjas prašymą suteikti prieglobstį Lietuvos Respublikoje pateikė 2022-05-03.

Minimas prašymas yra nagrinėjamas, vertinami Pareiškėjo pateikti įrodymai, renkama ir analizuojama Pareiškėjo kilmės valstybės informacija. Taip pat buvo išsiųsti paklausimai kitoms Lietuvos Respublikos valstybės institucijoms.“

4.2. „Pareiškėjas 2022-12-15 ir 2022-12-27 kreipėsi į Migracijos departamentą dėl informacijos apie jo prieglobsčio prašymo nagrinėjimą suteikimo, atsakyta 2022-12-29 el. laišku. Migracijos departamente taip pat gautas 2023-01-04 Pareiškėjo paklausimas apie jo prieglobsčio prašymo nagrinėjimą, į kurį atsakyta 2023-01-09 raštu Nr. 10K-260.“

4.3. „Kaip minėta [...], šiuo metu Pareiškėjo prieglobsčio prašymas yra nagrinėjamas, planuojama apklausa. Atlikus apklausą, bus įvertinta Pareiškėjo individuali situacija ir rengiamas sprendimas.“

Papildomai prie atsakymo pridėta: 2022-12-15, 2022-12-27 ir 2023-01-04 el. paštu pateikti Pareiškėjo kreipimaisi dėl jo prašymo dėl prieglobsčio suteikimo nagrinėjimo eigos; 2022-12-29 MD atsakymas Pareiškėjui, pateiktas el. paštu, kuriame nurodė, kad Pareiškėjas bus informuotas apie planuojamus tolimesnius susitikimus, bei paaiškino, kad informacija apie specialistą, kuris nagrinėja Pareiškėjo prieglobsčio klausimą, yra neteikiama; 2023-01-09 MD atsakymas Nr. 10K-260 pareiškėjui dėl jo prašymo dėl prieglobsčio suteikimo nagrinėjimo eigos, kuriame nurodo, kad dėl didelio darbo krūvio, kuris susidarė dėl 2021 m. precedento neturinčio migrantų antplūdžio, jo prašymo nagrinėjimas užsitęsė, kitas prašymo suteikti prieglobstį nagrinėjimo etapas yra apklausa, apie kurią jis bus informuotas, kai ji bus suplanuota; atsakyme nurodytas už Pareiškėjo bylos nagrinėjimą atsakingas darbuotojas ir jo kontaktai.

Tyrimui reikšmingos teisės aktų nuostatos

5. 2013 m. birželio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2013/32/ES dėl tarptautinės apsaugos suteikimo ir panaikinimo bendros tvarkos (toliau – Direktyva 2013/32/ES arba Prieglobsčio procedūrų direktyva) 31 straipsnis – „1. Valstybės narės svarsto tarptautinės apsaugos prašymus nagrinėjimo procedūros metu pagal II skyriaus pagrindinius principus ir garantijas.

2. Valstybės narės, nedarydamos poveikio tinkamo ir išsamaus nagrinėjimo principui, užtikrina, kad nagrinėjimo procedūra būtų baigta kuo greičiau.

3. Valstybės narės užtikrina, kad nagrinėjimo procedūra būtų baigta per šešis mėnesius nuo prašymo pateikimo dienos.

[...]

6. Kai sprendimo negalima priimti per šešis mėnesius, valstybės narės užtikrina, kad atitinkamam prašytojui:

a) būtų pranešta apie uždelsimą ir

b) jo prašymu būtų suteikta informacija apie uždelsimo priežastis ir laikotarpį, per kurį tikimasi priimti sprendimą dėl jo prašymo.“

6. Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo (toliau – VAI) 3 straipsnis – „Viešojo administravimo subjektai savo veikloje vadovaujasi šiais principais: [...] 5) išsamumo. Šis principas reiškia, kad viešojo administravimo subjektas į prašymą ar skundą turi atsakyti aiškiai ir argumentuotai, nurodydamas visas prašymo ar skundo nagrinėjimui įtakos turėjusias aplinkybes ir konkrečias teisės aktų nuostatas, kuriomis rėmėsi vertindamas prašymo ar skundo turinį; [...] 9) objektyvumo. Šis principas reiškia, kad administracinio sprendimo priėmimas ir kiti oficialūs viešojo administravimo subjekto veiksmai turi būti nešališki ir objektyvūs [...]; 13) vieno langelio. Šis principas reiškia, kad asmeniui informacija suteikiama, prašymas ar skundas priimamas ir atsakymas į juos pateikiamas vienoje darbo vietoje. Prašymą ar skundą nagrinėja ir informaciją iš savo administracijos padalinių, pavaldžių subjektų, prireikus – ir iš kitų viešojo administravimo subjektų gauna pats prašymą ar skundą nagrinėjantis ir administracinį sprendimą priimantis viešojo administravimo subjektas, neįpareigodamas tai atlikti prašymą ar skundą padavusio asmens.“

7. Lietuvos Respublikos įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ (toliau ir – UTPĮ):

76 straipsnis – „1. Migracijos departamentas, įvertinęs surinktus įrodymus bei nustatytas faktines aplinkybes ir nustatęs, kad už prašymo suteikti prieglobstį nagrinėjimą yra atsakinga Lietuvos Respublika ir nėra aplinkybių, nurodytų šio Įstatymo 77 straipsnio 1 dalyje, nagrinėja prašymą suteikti prieglobstį iš esmės.“

81 straipsnis – „1. Prašymas suteikti prieglobstį turi būti išnagrinėtas iš esmės kuo greičiau, bet ne vėliau kaip per 6 mėnesius nuo prašymo suteikti prieglobstį pateikimo dienos, o teismui priėmus sprendimą įpareigoti Migracijos departamentą išnagrinėti prašymą suteikti prieglobstį iš naujo, – kuo greičiau, bet ne vėliau kaip per 3 mėnesius nuo šio teismo sprendimo įsigaliojimo dienos. 2. Šio straipsnio 1 dalis netaikoma, kai prašymas suteikti prieglobstį nagrinėjamas iš esmės skubos tvarka. Tokiu atveju prašymas suteikti prieglobstį turi būti išnagrinėtas per 10 darbo dienų nuo prašymo suteikti prieglobstį pateikimo dienos arba šio Įstatymo 76 straipsnio 4 dalyje nurodytų pagrindų nustatymo dienos. 3. Jeigu nagrinėjant prašymą suteikti prieglobstį iš esmės skubos tvarka išnyksta pagrindai, nurodyti šio Įstatymo 76 straipsnio 4 dalyje, prašymo suteikti prieglobstį nagrinėjimui iš esmės taikomas šio straipsnio 1 dalyje nustatytas terminas.“

8. Lietuvos Respublikos teisės gauti informaciją ir duomenų pakartotinio naudojimo įstatymo (toliau vadinama – TGIDPNĮ):

4 straipsnis – „1. Institucijos ir valstybės valdomi subjektai privalo teikti pareiškėjams ar jų atstovams duomenis, įskaitant pakartotiniam naudojimui skirtus duomenis, išskyrus šio įstatymo ir kitų įstatymų nustatytus atvejus.“

6 straipsnis – „1. Institucija ir valstybės valdomas subjektas, teikdami duomenis, įskaitant pakartotiniam naudojimui skirtus duomenis, vadovaujasi šiais principais:

1) duomenų išsamumo – pareiškėjui turi būti pateikti visi pagal teisės aktus teiktini jo prašymo turinį atitinkantys duomenys;

2) duomenų tikslumo – pareiškėjui teikiami duomenys turi atitikti institucijos ar valstybės valdomo subjekto disponuojamus duomenis;

[...]

5) pagalbos – pareiškėjams teikiama pagalba įgyvendinant teisę gauti duomenis;

[...]“.

9. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2021 m. liepos 2 d. nutarimas Nr. 517 „Dėl valstybės lygio ekstremaliosios situacijos paskelbimo ir valstybės lygio ekstremaliosios situacijos operacijų vadovo paskyrimo“:

„Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos civilinės saugos įstatymo 9 straipsnio 11 punktu, Lietuvos Respublikos valstybės sienos ir jos apsaugos įstatymo 10 straipsniu ir atsižvelgdama į Lietuvos Respublikos Vyriausybės ekstremalių situacijų komisijos 2021 m. liepos 2 d. posėdžio pasiūlymą, Lietuvos Respublikos Vyriausybė nutaria:

1. Paskelbti valstybės lygio ekstremaliąją situaciją visoje šalyje dėl masinio užsieniečių antplūdžio iš Baltarusijos Respublikos.“

10. Migracijos departamento prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2000 m. spalio 6 d. įsakymu Nr. 388:

1 punktą – „Migracijos departamentas prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos [...] yra įstaiga prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos, kurios paskirtis – įgyvendinti valstybės politiką migracijos srityje“.

10 punktą – „Migracijos departamentas, siekdamas jam nustatyto veiklos tikslo, atlieka šias funkcijas: [...] 10.34. nagrinėja asmenų prašymus, pranešimus ir skundus, priima sprendimus dėl juose keliamų klausimų; [...]“.

11. Prieglobsčio Lietuvos Respublikoje suteikimo ir panaikinimo tvarkos aprašo, patvirtinto

Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2016 m. vasario 24 d. įsakymu Nr. 1V-131 (toliau – Aprašas):

4 punktas – „Prašymas suteikti prieglobstį pateikiamas, nagrinėjamas, sprendimas priimamas vadovaujantis 1951 m. Ženevos konvencija dėl pabėgėlių statuso, 1967 m. Niujorko protokolu dėl pabėgėlių statuso, 1950 m. Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencija, Europos Sąjungos teisės aktais, įstatymu „Dėl užsieniečių teisinės padėties“, Lietuvos Respublikos valstybės ir tarnybos paslapčių įstatymu, Aprašu, kitais Lietuvos Respublikos teisės aktais“.

97 punktas – „Surinkęs su prašymu suteikti prieglobstį susijusius duomenis, įgaliotas Migracijos departamento valstybės tarnautojas atlieka tyrimą, kurio tikslas – nustatyti, ar prieglobsčio prašytojas atitinka įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ 86 straipsnio 1 dalyje nustatytus kriterijus, kuriais vadovaujama suteikiant pabėgėlio statusą, arba to paties įstatymo 87 straipsnio 1 dalyje nustatytus kriterijus, kuriais vadovaujama suteikiant papildomą apsaugą“.

101 punktas – „Migracijos departamentas prašymą suteikti prieglobstį išnagrinėja iš esmės laikydamasis įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ 81 straipsnio 1–2 dalyse nustatytų prašymo suteikti prieglobstį nagrinėjimo iš esmės terminų. Nelydimų nepilnamečių prieglobsčio prašytojų pateiktų prašymų suteikti prieglobstį nagrinėjimui suteikiama pirmenybė prieš kitus nagrinėjamus prašymus suteikti prieglobstį.“

Tyrimui reikšminga teismų praktika

12. *Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas* (toliau – LVAT), be kita ko, yra konstatavęs:

12.1. „[...] Lietuvos Respublikos Konstitucija įtvirtina atsakingo valdymo (gero administravimo) principą [...]. Vienas iš gero administravimo principų yra konstitucinė nuostata, kad visos valdžios įstaigos tarnauja žmonėms (Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2005 m. gegužės 31 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A10-655/2005). Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo (toliau – ir Viešojo administravimo įstatymas) 1 straipsnyje, apibrėžiančiame aptariamo įstatymo paskirtį, nustatyta, jog šis įstatymas sudaro prielaidas įgyvendinti Lietuvos Respublikos Konstitucijos nuostatą, kad visos valdžios įstaigos tarnauja žmonėms; nustato viešojo administravimo principus, viešojo administravimo sritis, [...], taip pat teisę į įstatymais pagrįstą ir objektyvų asmenų prašymų, skundų ir pranešimų nagrinėjimą; įtvirtina kitas asmenų ir viešojo administravimo subjektų teises ir pareigas viešojo administravimo srityje. [...] [...] kiekviena viešojo administravimo institucija yra saistoma bendrųjų, be kita ko, konstitucinių teisės principų (teisinės valstybės, valdžios įstaigos tarnauja žmonėms, teisės viršenybės, draudimo diskriminuoti, asmenų lygybės prieš įstatymą, proporcingumo ir kt.) bei gero administravimo, atsakingo valdymo principų (teisėtumo, objektyvumo, nepiktnaudžiavimo valdžia, skaidrumo ir kt.)“ (žr. 2012 m. kovo 1 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A502-1605/2012).“

12.2. „Gero administravimo principas reikalauja, kad valstybės institucijos, priimdamos administracinius sprendimus, veiktų rūpestingai ir atidžiai, taip pat užtikrintų, kad administracinėje procedūroje būtų laikomasi visų teisės aktų nuostatų (2015 m. birželio 26 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-2142-624/2015).“

12.3. „valstybės institucijos turi veikti kaip *bonus pater familias*, t. y. apdairiai ir rūpestingai (2013 m. gruodžio 2 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A520-2473/2013).“

Seimo kontrolierių darbo praktika

13. Seimo kontrolierė išnagrinėjo pareiškėjų x skundus prieš Migracijos departamentą (2023-03-13 Nr. 4D-2022/1-1423, 2023-03-30 Nr. 4D-2023/1-124 pažymos).

Seimo kontrolierė pažymose atkreipė dėmesį, kad pareiškėjų prašymai dėl prieglobsčio suteikimo nebuvo išnagrinėti ne tik per 6 mėnesius, kaip numatyta teisės aktuose, tačiau prašymai vis

dar nebuvo išnagrinėti ir iki informacijos Seimo kontrolierei pateikimo, tai yra praėjus daugiau nei 8 mėnesiams. Pažymėtina, kad pareiškėjams Migracijos departamento iniciatyva nebuvo pateikta jokia informacija apie jų prašymų nagrinėjimo eigą ir tik, kai patys kreipėsi papildomai, gavo atsakymus, jog prašymai vis dar nagrinėjami, tačiau atsakyme nenurodoma jokio aiškesnio termino, per kurį planuojama priimti atitinkamą sprendimą.

Seimo kontrolierė atkreipė dėmesį, kad Migracijos departamentas, vadovaudamasis, be kita ko, gero administravimo principu, turėjo elgtis rūpestingai ir savo iniciatyva informuoti pareiškėjus apie jų prašymų nagrinėjimo eigą, praleistą sprendimo priėmimo terminą bei numatomą sprendimo priėmimo datą.

Seimo kontrolierė Migracijos departamento direktorei rekomendavo imtis priemonių, kad būtų kuo greičiau baigta pareiškėjų prašymų nagrinėjimo procedūra ir priimtas sprendimas (jeigu tai dar nebuvo padaryta); Migracijos departamentas, vertindamas pareiškėjų prašymus, veiktų apdairiai, rūpestingai ir operatyviai, laikytusi visų teisės aktų nuostatų, reglamentuojančių prašymų nagrinėjimo procedūras ir sprendimų priėmimo terminus, o užsitęsęs prašymų nagrinėjimo procedūrai, savo iniciatyva apie tai informuotų pareiškėjus.

Tyrimo išvados

14. Pareiškėjas Skunde Seimo kontrolierei pranešė, kad 2022-05-03 Migracijos departamentui pateikė prašymą dėl prieglobsčio suteikimo. Migracijos departamentas vilkina priimti sprendimą dėl prieglobsčio suteikimo, sprendimas vis nepriimamas. Pareiškėjas turėjo kelis kartus kreiptis į Migracijos departamentą dėl informacijos suteikimo.

15. Skundo tyrimo metu nustatyta, kad Pareiškėjas 2022-05-03 pateikė prašymą Migracijos departamentui dėl prieglobsčio suteikimo. Negavęs jokio atsakymo Pareiškėjas 2022-12-15 ir 2022-12-27 kreipėsi į Migracijos departamentą dėl informacijos apie jo prieglobsčio prašymo nagrinėjimą suteikimo. Migracijos departamentas atsakymą pateikė 2022-12-29 el. paštu, kuriame nurodė, kad Pareiškėjas bus informuotas apie planuojamus tolimesnius susitikimus (nenurodyta, kada) bei paaiškino, kad informacija apie specialistą, kuris nagrinėja Pareiškėjo prieglobsčio klausimą, yra neteikiama (nenurodant tokios informacijos teisinio pagrindo).

Migracijos departamente gautas 2023-01-04 Pareiškėjo pakartotinis paklausimas apie jo prieglobsčio prašymo nagrinėjimą, į kurį atsakyta 2023-01-09 raštu Nr. 10K-260. Jame Migracijos departamentas informavo, kad dėl didelio darbo krūvio, kuris susidarė dėl didelio prieglobsčio prašymų skaičiaus, prašymo nagrinėjimas užtruko; rašte nurodytas už Pareiškėjo bylos nagrinėjimą atsakingas darbuotojas ir jo kontaktai.

Kaip skundo tyrimo metu Migracijos departamentas informavo Seimo kontrolierę, atsižvelgus į ribotus žmogiškuosius išteklius ir itin didelį Migracijos departamento darbo krūvį, kuris susidarė dėl precedento neturinčio migrantų antplūdžio iš Baltarusijos Respublikos teritorijos, Pareiškėjo prieglobsčio prašymo nagrinėjimas užtruko.

16. Pagal UTPI 81 straipsnį, prašymas suteikti prieglobstį turi būti išnagrinėtas iš esmės kuo greičiau, bet ne vėliau kaip per 6 mėnesius nuo prašymo suteikti prieglobstį pateikimo dienos.

Pagal Aprašo 4 punktą, prašymas suteikti prieglobstį pateikiamas, nagrinėjamas, sprendimas priimamas vadovaujantis 1951 m. Ženevos konvencija dėl pabėgėlių statuso, 1967 m. Niujorko protokolu dėl pabėgėlių statuso, 1950 m. Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencija, Europos Sąjungos teisės aktais, UTPI, Lietuvos Respublikos valstybės ir tarnybos paslapčių įstatymu, Aprašu, kitais Lietuvos Respublikos teisės aktais.

Aprašo 101 punkte numatyta, kad Migracijos departamentas prašymą suteikti prieglobstį išnagrinėja iš esmės laikydamasis įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ 81 straipsnio 1–2 dalyse nustatytų prašymo suteikti prieglobstį nagrinėjimo iš esmės terminų.

Prieglobsčio procedūrų direktyvos 31 straipsnio 6 dalyje numatyta, kad kai sprendimo

negalima priimti per šešis mėnesius, valstybės narės užtikrina, kad atitinkamam prašytojui būtų pranešta apie uždelsimą ir jo prašymu būtų suteikta informacija apie uždelsimo priežastis ir laikotarpį, per kurį tikimasi priimti sprendimą dėl jo prašymo.

Migracijos departamentas yra įstaiga prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos, kurios paskirtis – įgyvendinti valstybės politiką migracijos srityje, t. y. užtikrinti Europos Sąjungos laisvo asmenų judėjimo principo, vizų, imigracijos, prieglobsčio, taip pat kitų užsieniečių teisinės padėties nuostatų įgyvendinimą. Siekdamas jam nustatyto veiklos tikslo, Migracijos departamentas, be kitų jam teisės aktuose įtvirtintų funkcijų, nagrinėja asmenų prašymus, pranešimus ir skundus, priima sprendimus dėl juose keliamų klausimų. Nagrinėdamas asmenų prašymus ir skundus, Migracijos departamentas, kaip viešojo administravimo subjektas, privalo laikytis įstatymo viršenybės, objektyvumo, proporcingumo, nepiktnaudžiavimo valdžia, lygiateisiškumo, efektyvumo principų, be to, LVAT savo praktikoje pabrėžia, kad valstybės institucijos turi veikti apdairiai ir rūpestingai (šios pažymos 12 punktas).

Įvertinus Skundo tyrimo metu nustatytas aplinkybes, konstatuotina, kad Pareiškėjo prašymas dėl prieglobsčio suteikimo nebuvo išnagrinėtas ne tik per 6 mėnesius, kaip numatyta teisės aktuose, tačiau prašymas vis dar nebuvo išnagrinėtas ir iki informacijos Seimo kontrolieri pateikimo, tai yra praėjus daugiau nei 9 mėnesiams nuo prašymo pateikimo. Pažymėtina, kad Pareiškėjui MD iniciatyva nebuvo pateikta jokia informacija apie jo prašymo nagrinėjimo eigą ir tik, kai pats kreipėsi papildomai, gavo atsakymą, jog prašymas vis dar nagrinėjamas, tačiau atsakyme nenurodoma jokio aiškesnio termino, per kurį planuojama priimti atitinkamą sprendimą.

Pastebėtina, kad viešojo administravimo subjektai, taip pat ir Migracijos departamentas, turi būti aktyvūs ir suteikti pareiškėjams visokeriopą pagalbą. Tai reiškia, kad šiuo tiriamu atveju, kai dėl precedento neturinčio migrantų antplūdžio iš Baltarusijos Respublikos teritorijos itin išaugo darbo krūvis, MD, vadovaudamasis, be kita ko, gero administravimo principu, turėjo elgtis rūpestingai ir savo iniciatyva informuoti Pareiškėją apie jo prašymo nagrinėjimo eigą, praleistą sprendimo priėmimo terminą bei numatomą sprendimo priėmimo datą.

Atkreiptinas dėmesys į tai, kad tokie Migracijos departamento veiksmai, kai yra nepagrįstai ilgai nagrinėjami prašymai dėl prieglobsčio suteikimo ir nepriimami sprendimai, asmenims sukuria didelių nepatogumų, dėl neapibrėžtumo ir neaiškaus statuso yra apsunkinamas jų gyvenimas, asmenys negali susirasti darbo, gauti visaverčių paslaugų, todėl, Seimo kontrolierės nuomone, labai svarbu prašymus dėl prieglobsčio suteikimo išnagrinėti ir priimti sprendimus dėl šių prašymų nedelsiant ar bent jau neviršijant teisės aktuose nustatytų terminų.

17. Migracijos departamentas, nagrinėdamas pareiškėjų skundus ir prašymus, be viešojo administravimo srityje taikomų principų, privalo laikytis ir TGIDPNĮ nustatytų duomenų teikimo principų – duomenų išsamumo, duomenų tikslumo, pagalbos. Seimo kontrolierė atkreipia MD dėmesį į tai, kad atsakydami Pareiškėjui, MD pareigūnai suteikė prieštaringą informaciją – 2022-12-29 el. paštu nurodė, kad informacija apie specialistą, kuris nagrinėja Pareiškėjo prieglobsčio klausimą, yra neteikiama. O MD pateiktame 2023-01-09 atsakyme Nr. 10K-260 jau nurodytas už Pareiškėjo bylos nagrinėjimą atsakingas darbuotojas ir jo kontaktai. Seimo kontrolierė atkreipia MD pareigūnų dėmesį į tai, kad kiekvienas asmuo turi teisę gauti informaciją iš valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų (šios pažymos 8 punktas). Ši informacija turi būti tiksli ir išsami.

18. Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, darytina išvada, kad Migracijos departamentas, nagrinėdamas Pareiškėjo prašymą dėl prieglobsčio suteikimo, nesilaikė teisės aktuose numatytų sprendimo priėmimo terminų, nesivadovavo gero administravimo principu, neveikė apdairiai bei rūpestingai ir savo iniciatyva neinformavo Pareiškėjo apie užsitęsusi prašymo nagrinėjimo procesą, todėl Skundas pripažintinas pagrįstu.

SEIMO KONTROLIERĖS SPRENDIMAS

19. Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 1 punktu, Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierė nusprendžia X skundą dėl Migracijos departamento prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos pareigūnų veiksmų, susijusių su prašymo dėl prieglobsčio suteikimo nagrinėjimu, pripažinti pagrįstu.

SEIMO KONTROLIERĖS REKOMENDACIJOS

20. Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 19 straipsnio 1 dalies 14 ir 17 punktais, Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierė **Migracijos departamento prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos direktorei rekomenduoja** imtis priemonių, kad:

20.1. būtų kuo greičiau baigta Pareiškėjo prašymo nagrinėjimo procedūra ir priimtas sprendimas (jeigu tai dar nebuvo padaryta);

20.2. Migracijos departamentas, vertindamas pareiškėjų prašymus, veiktų apdairiai, rūpestingai ir operatyviai, laikytusi visų teisės aktų nuostatų, reglamentuojančių prašymų nagrinėjimo procedūras ir sprendimų priėmimo terminus, teikdami informaciją, nurodytų kontaktinių asmenų duomenis, o užsitęsęs prašymų nagrinėjimo procedūrai, savo iniciatyva apie tai informuotų pareiškėjus.

Primenama, kad Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 20 straipsnio 3 dalyje nustatyta, jog informacija apie siūlymų (rekomendacijų) išnagrinėjimą Seimo kontrolieriui turi būti pateikiama nedelsiant priėmus sprendimus dėl priemonių, kurių bus imamasi, atsižvelgiant į Seimo kontrolieriaus siūlymą (rekomendaciją), **bet ne vėliau kaip per 30 dienų nuo siūlymo (rekomendacijos) gavimo dienos.**

Seimo kontrolierė

Erika Leonaitė